

klæringer udtaler netop det, som vi fra vor Side kunde ønske. Biskop Ludwigs udtaler saaledes følgende: „Med Hensyn til de under Punkt 5 nævnte“ Mænd, der, uden at opfylde nogen af fornævnte Betingelser, paa anden Vis gennem deres Arbejde til Kirkens og Menighedens Tarv har vist sig i Besiddelse af de Egenskaber, der kræves til Præstegerningen“, da kunde jeg ønske, at der blev givet nærmere Anvisning paa, hvorledes Bestemmelsen om, at „en bestemt Menighed ønsker dem til Præst“, vil være at forstaa, og jeg skal i saa Henseende anbefale, at det blev krævet, at det eller de paagældende Menighedsraad enstemmigt udtalte Ønsket derom. I øvrigt kan jeg ganske tiltræde Ministeriets Forslag og maa lægge den største Vægt paa, at det overdrages Biskoppen, der skal foretage Ordinationen, at anstille den nødvendige Prøve, saa der ikke holdes nogen Eksamen, af nærmere bestemt Art, ens for alle de paagældende, hvis Uddannelse kan være meget forskellig, men gives et vist individuelt Spillerum. Jeg forventer, at der mellem Biskopperne indbyrdes vil blive forhandlet om den nærmere Fremgangsmaade. I det hele forekommer det mig, at man gennem Vedtagelsen af en Lov af nævnte Art gør et godt Skridt for at imødekomme en levende Trang i Menigheden.“ Denne Udtalelse af Biskop Ludwigs kan jeg være ganske enig med ham i. Biskop Ostenfeld siger om det samme Forslag nogle faa Ord, som jeg ogsaa skal tillade mig at oplæse: „Medens jeg saaledes mener, at man maa være meget opmærksom paa den Fare, at det teologiske og kulturelle Niveau skulde sænkes, har jeg den største Sympati for, at der bliver aabnet Adgang for Undtagelsestilfælde, hvor modne Mænd, som har faaet deres Uddannelse paa andre Maader end under det teologiske Fakultet, kan faa Adgang til at blive Præster. Men skal disse to Hensyn ikke komme til at kollidere med hinanden, mener jeg, at det kun kan ske, naar der indrømmes Biskoppen Ret, til, naar der enstemmigt er sket *Henvendelse til ham fra et Pastorats Menighedsraad* om at faa en bestemt Mand til Præst, og Biskoppen havde fundet ham saa kristelig moden og udviklet og i Kundskaber saa vel oplyst, at han mente, at han kunde forsvare at indvie ham til Præst, da at træffe Afgørelse om hans Indstilling til Embede og Ordination.“

Venstre er enig med disse Biskopper i, at det er heldigt, at der aabnes Adgang for Lægmand til at blive

Præster, men vi ønsker ligesom de, at det sker paa den Maade, at der bevislig hos Menighedsraadet er et stærkt Ønske om at faa vedkommende Mand til Præst, og at Biskopperne gennem deres Kendskab til de paagældendes aandelige Udvikling og Kundskaber o. s. v., til deres Værd som Mennesker og som kommende Præster skønner, at de bør være det, og indstiller dem til Præstevielse og Ordination. Vi mener, at det her foreslaaede er en Nødhjælp, men en Nødhjælp, som det er heldigt at faa. Det vil sikkert være gavnligt, at enkelte Lægmand kan blive Præster her i Landet. Jeg ser vel, at det teologiske Fakultet gør ikke ganske faa Indvendinger derimod, idet det mener, at det let vil blive Præster af 2den Grad o. s. v. Det mener jeg nu ikke. Jeg mener, at ganske enkelte Lægmand vil være saa modne og udviklede, at de sikkert vil magte Gerningen og fuldt ud staa paa Højde med en hel Mængde af de Teologer, der nu ansættes som Præster.

Med disse Ord skal jeg anbefale Forslaget til velvillig og hurtig Behandling, idet jeg senere skal fremsætte Forslag om at faa det henvist til Behandling i et Udvalg.

Kammersgaard: Ved Forelæggelsen af det foreliggende Lovforslag udtalte Kirkeministeren, at der var to Veje at gaa for at afhjælpe den i Anledning af Genforeningen med Sønderjylland opstaaede Præstemangel. Den ene Vej var at nedsætte Embedernes Tal, hvad Ministeren stillede i Udsigt, at der vilde blive gjort Forsøg paa, bl. a. ved at undlade at besætte nogle Kapellanier og ved at slaa Embeder sammen. Jeg tror, at denne Fremgangsmaade er anbefalelsesværdig, idet der rundt omkring i forskellige Egne af Landet, navnlig ude paa Landet, er Pastorater, der bestaar af et eneste Sogn med een Kirke, og det er endda ret ofte meget smaa Sogne, det er Tilfældet med. Adskillige Steder maatte saadanne Sogne kunne lægges sammen to og to, hvor Afstandene ikke umuliggjorde det, og derved vilde Embedernes Antal formindskes i nogen Grad, i alt Fald i et Omfang, som jeg nok tror skulde mærkes. Den anden Udvej, Ministeren anviste, var at forøge Ansøgnernes Tal, og jeg tror, det er den Udvej, som har vakt størst Opmærksomhed.

Om Punkterne 1—5 i Lovforslaget skal jeg ikke udtale mig nærmere, idet jeg gaar ud fra, at der om dem forholdsvis let vil opnaas Enighed. Ellers vil jeg sige, at af de to Udveje, Ministeren har